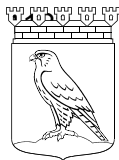

INTEGRATIONSPROGRAM FÖR FALKENBERG

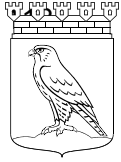

INLEDNING	4
Den nationella integrationspolitikens övergripande mål.....	4
Det nationella integrationsarbetets inriktning.....	4
Integrationsarbetet i Falkenberg.....	4
VAD BETYDER ORDEN?	5
 VISIONER OCH INRIKTNINGSMÅL FÖR ETT INTEGRERAT FALKENBERG	
En kommun där alla behövs, har en uppgift och delar makt och ansvar	
Inflytande och medborgarperspektiv.....	6
Förutsättningar för jobb och företagande.....	6
Inriktningsmål.....	6
 En kommun med gemensamma rättsnormer, ett gemensamt språk och gemensamma mötesplatser.	
Svenskt kulturarv med jordmån för det mångkulturella samhället.....	7
Förebygga brott.....	7
Ett gemensamt språk.....	7
Gemensamma mötesplatser.....	7
Inriktningsmål.....	7
 Ett Falkenberg utan rasfördomar och diskriminering	
Motverka diskriminering.....	8
Öka mångfalden.....	8
Inriktningsmål.....	8
 En kommun där alla barn och ungdomar växer upp under goda förhållanden, med meningsfull fritid och lika möjligheter till utbildning och arbete	
Språket allt viktigare.....	8
Tillämpa FN:s barnkonvention.....	9
Inriktningsmål.....	9
 Ett Falkenberg där alla bor i en trygg och attraktiv stadsdel	
Öka mångfalden i boendet.....	9
Motverka bostadssegregation.....	9
Inriktningsmål.....	9

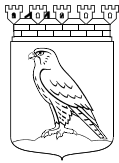
Vård och omsorg för alla

Vård och omsorg på lika villkor.....	9
Nya utmaningar för vård och omsorgsverksamheterna.....	10
Kompetensutveckling i vård och omsorg.....	10
Inriktningsmål	10

Kommunens arbete med integrationsprogrammet

Ansvar m m	10
Samverkan.....	11
Kommunikation.....	11
Uppföljning	11

Inledning

Regering och riksdag har beslutat att Sverige ska gå från invandringspolitik till integrationspolitik. Detta innebär att människor som kommer till Sverige inte längre ska betraktas som en grupp med speciella behov bara för att de är invandrare. Det viktiga är istället att alla får lika rättigheter och möjligheter oavsett etnisk och kulturell bakgrund, religion etc. Politik som riktar sig specifikt till invandrare som grupp ska begränsas till insatser som kan behövas under den första tiden i Sverige.

Regering och riksdag anser också att samhällets etniska och kulturella mångfald bör tas som utgångspunkt för den generella politikens utformning och genomförande på alla samhällsområden. Från 1998 har det nyinrättade Integrationsverket fått ansvaret för att integrationspolitiska mål och synsätt får genomslag i landet och för att aktivt stimulera integrationsprocesserna i samhället.

Den nationella integrationspolitikens övergripande mål

- Lika rättigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund
- En samhällsgemenskap med samhällets mångfald som grund
- En samhällsutveckling som kännetecknas av ömsesidig respekt och tolerans och som alla oavsett bakgrund ska vara delaktiga i och medansvariga för.

Det nationella integrationspolitiska arbetets inriktning

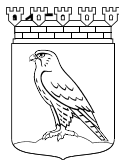
- Ge förutsättningar för individens försörjning och delaktighet i samhället.
- Värna om grundläggande demokratiska värden och verka för kvinnors och mäns lika rättigheter och möjligheter.
- Förebygga och motverka diskriminering, främlingsfientlighet och rasfördomar.

Integrationsarbetet i Falkenberg

I Falkenberg ska den sociala och etniska segregationen minskas. Till grund för kommunens arbete med integrationsfrågorna fastställer kommunfullmäktige ett integrationsprogram. Programmet ska slå fast de värderingar som ligger till grund för kommunens arbete med integrationsfrågor. Utgångspunkten i programmet är medborgarnas samverkan i små naturliga gemenskaper i samhället och deras rätt att själva styra sina liv. Programmet framhåller en av hörnstenarna i varje demokratiskt samhälle: viljan att samverka växer i samma grad som stat och kommun upprätthåller respekten för varje individs och grupps mänskliga rättigheter.

Falkenbergs integrationsarbete ska omfatta alla människor oavsett kön, ålder, handikapp, social ställning, etnisk bakgrund etc. Ett exempel är den ålderssegregation som finns i vårt samhälle och som innebär att både äldre svenskar och äldre tillhörande olika minoritets- och invandrargrupper lätt blir isolerade. Ökad jämställdhet är också en viktig integrationsfråga.

Grunden för god integration läggs främst genom utbildning och arbete, respekt för mänskliga rättigheter och åtgärder mot diskriminering, god miljö och ett rikt kulturliv.

Att utveckla kommunens olika delar med ökat inflytande för medborgarna och ökat företagande är viktiga delar i arbetet med integration och mångfald. Ansvaret för att ta fram konkreta åtgärder bör ligga på varje nämnd och styrelse. En viktig förutsättning för genomförandet är god samverkan mellan organisationer, föreningar, kommunala förvaltningar, statliga myndigheter, företag och enskilda.

Vad betyder orden?

Flera ord som används i samband med invandrare och flyktingar tolkas olika av enskilda och grupper. Här beskrivs vad vi i Falkenberg menar när dessa ord används.

Integration

Integration innebär att alla människor känner ansvar för, samhörighet med och delaktighet i samhällsgemenskapen. Integration innebär jämlikhet mellan människor, att det finns fungerande kommunikationsvägar och samförstånd mellan människor med olika social och etnisk bakgrund. För att ett öppet och integrerat samhälle ska fungera krävs gemensamma referensramar och rättsnormer, gemensamma mötesplatser och ett gemensamt språk.

Samhället ska sträva efter att erbjuda sina medborgare jämlika levnadsvillkor med lika stora möjligheter att utvecklas och förverkliga sina livsprojekt. Man ska inte möta några hinder så länge man inte i vid mening skadar andra, inskränker andra människors rättigheter eller gör något som strider mot våra gemensamma rättsnormer. En integrerad kommun erkänner människans rätt att få bestämma sin egen identitet. Det är en mänsklig rättighet att få tillhöra en viss språklig, etnisk, religiös eller kulturell minoritetsgrupp men också att få slippa tillskrivas en sådan identitet. Integration berör oss alla.

Segregation

Ett segregerat samhälle är ett samhälle där människors villkor är så olika att det saknas ekonomisk och social sammanhållning. När den sociala segregationen förstärks av etnisk segregation vidgas klyftan ytterligare. Segregationen är en negativ utveckling som leder till fattigdom, utanförskap och mot-sättningar. Människovärdet och demokratin hotas.

Segregation innebär att det inte finns något val, att man t ex är hänvisad till ett särskilt bostadsområde eller arbetsmarknad på grund av sin tillhörighet. Med segregation och marginalisering följer att människor inte längre har makt över sin egen tillvaro och sina egna liv utan är hänvisade till hur andra anser att man bör leva.

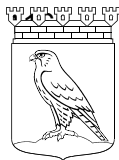
Assimilation

Assimilation innebär att flyktingar och invandrare anpassar sig till den dominerande majoritetskulturen. Detta är naturligtvis i viss mån nödvändigt men ska inte innebära att det svenska samhället inte kan utvecklas och berikas av andra kulturer, livsåskådningar och erfarenheter. Inriktningen ska vara att främja integration med sikte på jämlika levnadsförhållanden och mångfald.

Invandrare

Invandrare och flyktingar är en heterogen grupp som representerar ett tvärsnitt av befolkningen i de länder de kommer ifrån: landsbygds- och stadsbefolkning, olika samhällskikt med olika utbildningsnivå och ekonomiska förutsättningar. Ordet invandrare är ur flera synvinklar ett tveksamt begrepp. Det leder lätt till en uppdelning av kommunens innevånare i "invandrare" och "svenskar" vilket kan motverka integrationsarbetet. Många människor upplever det som ett led i utanförskapet att benämnas

---

invandrare och särbehandlas när man kanske levtt halva sitt liv i Sverige och ens barn är födda här. Det vore strängt taget bäst att övergå till alternativa benämningar men då det saknas allmänt vedertagna bättre ord används begreppet invandrare sparsamt i detta program för att beskriva personer som antingen är utländska medborgare eller är födda utomlands.

VISIONER OCH INRIKTNINGSMÅL FÖR ETT INTEGRERAT FALKENBERG

En kommun där alla behövs, har en uppgift och delar makt och ansvar

Inflytande och medborgarperspektiv

Om kommuninnevånarna ska kunna styra över sin tillvaro måste de ges förutsättningar att ta ansvar för och forma sina egna liv. Detta innebär att individen sätts i centrum liksom de naturliga gemenskaper som bildar samhällets grund – familjen, vänkretsen, arbetslaget etc. Tillit till människors erfarenheter, kunskap och initiativkraft är en förutsättning för en gynnsam integrationsprocess. Mångfald ska ses som en resurs för kreativitet och tillväxt i samhället. Den kulturella och etniska mångfalden utgör ett mervärde som samhället tjänar på att ta tillvara.

Ett medborgarperspektiv behöver anläggas med betoning av de mänskliga rättigheterna. Om människors egna värderingar och tankar tillåts vara grunden för hur de organiserar sig och löser sina problem kan både individer och grupper integreras i samhället. Kommunens roll blir här bl a att informera individer och grupper om deras rättigheter och skyldigheter och ge lämpligt stöd för deras egna val.

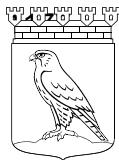
Integration handlar till stor del om att öka delaktigheten i samhället för alla grupper. Delaktigheten omfattar både deltagande i det formella demokratiska systemet och om inflytande och ansvar i vardagslivet. Den som under en längre tid tvingas försörja sig på bidrag har liten makt över sitt liv. Finns möjligheter att förbättra situationen på egen hand genom att arbeta, studera eller starta eget, har man större kontroll över sin situation.

Förutsättningar för jobb och företagande

En viktig uppgift för kommunen är att skapa goda förutsättningar för jobb och företagande i samverkan med arbetsförmedling och andra myndigheter. Alltför många kan inte själva försörja sig och sin familj utan är hänvisade till att försörja sig med bidrag. Detta leder ofta till frustration och passivitet och att klyftan till det etablerade samhället växer. Kommunen måste därför aktivt påverka och samverka med arbetsmarknadsmyndigheterna för att skapa möjligheter för alla att stå till arbetsmarknadens förfogande.

Inriktningsmål:

- Inga individer eller grupper av individer ska vara permanent utestängda från den reguljära arbetsmarknaden.
- Alla kommuninnevånare ska genom stöd och lämpliga åtgärder ges förutsättningar att leva ett självständigt liv med egen försörjning.
- Alla brukare av kommunalt finansierad service eller kommunalt ägd verksamhet ska ges information om och möjlighet till inflytande över den verksamhet de nyttjar.

En kommun med gemensamma rättsnormer, ett gemensamt språk och gemensamma mötesplatser.

Svenskt kulturarv med jordmån för det mångkulturella samhället

Vårt kulturarv är ett resultat av tusenåriga internationella och inhemska impulser, gamla traditioner och nya uttryckssätt. Inte minst har det svenska kulturarvet väsentliga rötter i västerländsk humanism och kristen tradition. Utvecklingen är i många fall ett resultat av spänningen mellan en vilja att bevara det gamla och söka efter det nya. Vi erbjuds ständigt nya impulser, möjlighet till nytänkande och utveckling genom den etniska mångfald som finns i Sverige idag. Detta ska vi i Falkenberg ta tillvara.

Ett samhälle fungerar inte utan en minsta gemensam nämnare för hur människor bör handla mot varandra som respekteras av både majoritetsbefolkningen och minoritetsgrupper. Dessa gemensamma, grundläggande rättsnormer är en förutsättning för människors upplevelse av trygghet. I stor utsträckning finns normerna uttryckta i den svenska lagstiftningen och i Europarådets konvention om de mänskliga rättigheterna och motsvarande FN-konventioner. Det mångkulturella samhällets människor måste bli medvetna om detta gemensamma kulturella och demokratiska arv.

Förebygga brott

Kommunen måste ha en aktiv brottsförebyggande verksamhet för att öka invånarnas trygghet. Här kan alla kommunala verksamheter bidra på sitt sätt. Brottsförebyggande rådet har en betydelsefull roll när det gäller att bidra till samordning av samhällets och enskildas arbete för att förebygga missbruk och kriminalitet. Även enskilda och deras nätverk är en viktig resurs när det gäller att förebygga brott. En viktig uppgift är att tidigt uppmärksamma barn och ungdomar som befinner sig i riskzonen för kriminalitet och annat asocialt beteende.

Ett gemensamt språk

En viktig förutsättning för deltagande i samhälls- och arbetsliv är att man behärskar det svenska språket. En fungerande SFI-utbildning är därför en nyckelfråga i integrationsarbetet. SFI-utbildningen bör individualiseras, anpassas och kombineras med praktik så att ingen blir slutgiltigt utestängd från deltagande i samhälls- och arbetsliv. Analfabeters utbildningsbehov behöver uppmärksammas särskilt.

Gemensamma mötesplatser

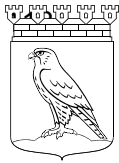
För att främja integration behövs mötesplatser där människor med olika bakgrund kan träffas. Sådana mötesplatser är t ex arbetsplatser, skolor, föreningar, kultur och idrottsevenemang. Teatern, museet och övriga delar av kulturarvet har en viktig uppgift att spegla det positiva med mångfalden för Falkenberg.

Inriktningsmål:

- Alla invånare i Falkenberg ska ha tillräckliga kunskaper i svenska språket för att kunna delta i arbetslivet och klara sina övriga kontakter i samhället.
- Alla invånare ska ges möjlighet att aktivt delta i olika former av fritids- och kulturverksamhet.
- Var och en ska kunna röra sig fritt i kommunen utan rädsla för sin säkerhet och trygghet.

En kommun utan rasfördomar och diskriminering

Motverka diskriminering

Integrationsarbetet i Falkenberg grundar sig på en uppfattning om alla människors lika värde och respekt för olikheter. I kommunens verksamheter ska diskriminering pga etnisk bakgrund, religion, fysiskt eller psykiskt handikapp, kön eller sexuell läggning inte förekomma. Istället är det viktigt att tillvarata människors olikheter och bejaka den kraft och förnyelse som finns i olikheter. Kommunen har på detta område ett ansvar både som arbetsgivare och servicegivare och ska arbeta för förståelse och tolerans mellan människor från olika kulturer.

Mot bakgrund av den mångfald som finns i kommunen idag är det viktigt att diskutera attityder och värderingar, inte minst inom skolan.

Öka mångfalden

En ökad mångfald underlättar kommunverksamheternas arbete mot rasfördomar och diskriminering och är en viktig del i kommunens kvalitetsutvecklingsarbete. Ökad mångfald kan också ses som ett sätt att trygga personalförsörjningen i framtiden då rekryteringsbehovet till framför allt vård och omsorg kommer att vara stort. Målet är att tillhandahålla en service som på bästa sätt svarar mot alla medborgares behov och önskemål. Sammansättningen av kommunens anställda bör därför på sikt avspegla det omgivande samhället. Alla medborgares kompetens ska tas tillvara.

Inriktningsmål:

- Falkenbergs kommuns anställda på olika nivåer i organisationen ska på sikt avspegla befolkningsammansättningen.
- I av kommunen finansierade verksamheter ska diskriminering av anställda eller medborgare på grund av etnisk bakgrund, religion, fysiskt eller psykiskt funktionshinder, kön eller sexuell läggning inte förekomma.

En kommun där alla barn och ungdomar växer upp under goda förhållanden, med meningsfull fritid och lika möjligheter till utbildning och arbete

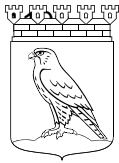
Språket allt viktigare

I ett mångkulturellt samhälle blir kettet i form av det svenska språket viktigare än någonsin. Den som inte kan läsa och hantera språket riskerar att stängas ute och har svårt att bli en aktiv medborgare. En av skolans uppgifter är bl a att ge alla tillgång till detta gemensamma språk.

Alla ska vara delaktiga i att rusta barn och ungdomar för en bättre framtid. Många verksamheter kan medverka i arbetet. Det handlar om insatser inom de organisationer som professionellt arbetar med barn och ungdom men också om att stärka föräldrarnas ansvar som normgivare. Av särskild betydelse är att tidigt uppmärksamma och hjälpa barn och ungdomar som är på väg att hamna i riskzonen för kriminalitet, drogmissbruk och annat asocialt beteende.

Tillämpa FN:s barnkonvention

Förskola och skola ska aktivt motverka segregation och ta ett tydligt ansvar för att utforma verksamheten så att den främjar integration. Alla barn och ungdomar ska ha möjlighet att leva och verka i Falkenberg på likvärdiga villkor. FN:s barnkonvention ska vara utgångspunkt vid allt arbete med barn och ungdomar.

Inriktningsmål:

- Alla barn och ungdomar ska ges det stöd de behöver för att utveckla sina kunskaper i svenska språket.
- Alla barn och ungdomar i riskzonen för kriminalitet, drogmisbruk eller annat asocialt beteende ska ges den hjälp och det stöd de behöver för att kunna utvecklas till goda samhällsmedborgare.

Ett Falkenberg där alla bor i en trygg och attraktiv kommun

Öka mångfalden i boendet

I stadsplanering och övrig fysisk planering ska integrationsfrågorna beaktas. Det handlar om att medverka till att mångfalden i upplåtelse- och boendeformer ökar i alla delar av kommunen men också att skapa fysiska förutsättningar för att minska bostadssegregation och utanförskap. Levande kommuner förutsätter bostäder, arbetsplatser och fungerande kommersiell och offentlig service.

Motverka bostadssegregation

Kommunen har ett ansvar för att bostäder byggs för alla grupper, inte bara de mest köpstarka. Svårt att få permanenta bostäder har bl a flyktingar, hemlösa, psykiskt funktionshindrade och personer med försörjningsstöd. Bostadsproblemen förstärker utanförskapet och försvårar integrationen. Kommunens bostadsbolag och övriga verksamheter ska samverka för att lösa bostadsfrågorna för alla kommuninvånare.

Inriktningsmål:

- Bostadssegregation ska inte förekomma i Falkenberg.
- Alla kommuner ska fungera som levande samhällen med bostäder, arbetsplatser och fungerande kommersiell och offentlig service.

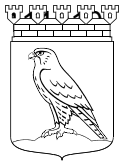
Vård och omsorg för alla

Vård och omsorg på lika villkor

I ett integrerat samhälle får alla medborgare sina behov av omsorg och hälso- och sjukvård tillgodosedda på samma villkor. Respekt finns för vars och ens etniska och kulturella särdrag, seder och bruk.

Många invandrare har sämre hälsa än svenskar. De kan ha svåra upplevelser bakom sig när de kommer till Sverige och lida av mer eller mindre allvarliga krisreaktioner som kan behöva bearbetas. Levnadsförhållanden och sjukvård i deras hemländer är ofta annorlunda än den svenska vilket kan bidra till sämre hälsotillstånd i allmänhet. I sitt eget samhälle har de flesta klarat sig även med sviktande hälsa. I en främmande kultur med svagt nätverk kan hälsoproblemen bli avsevärda.

Nya utmaningar för vård- och omsorgsverksamheterna

- Människor från annorlunda kulturer kan ha en annan syn på sjukdom, vård, död och begravning än vi har i Sverige. Misstag eller underlåtelser från ex vis vårdpersonal, om än oavsiktliga, kan upplevas mycket starkt av den enskilde.
- Mathållningen i andra länder skiljer sig ofta från den svenska ifråga om kraven på råvaror, tillagning och servering. Detta kommer att medföra nya förutsättningar för hur mat skall tillhandahållas.
- Äldre invandrare har ofta dåliga kunskaper i svenska språket. Även för dem som i vuxen ålder lärt sig svenska måste man räkna med att förmågan att kommunicera försämras med stigande ålder. Vissa svårigheter kan därför uppstå i kontakten mellan svensk vårdpersonal och invandrare, t ex om vilka behov som behöver tillgodoses.

Kompetensutveckling i vård och omsorg

En satsning behöver göras på kompetensutveckling av vårdpersonal för att öka kunskaperna om andra kulturer och deras seder och bruk. Flerspråkig vårdpersonal bör i ökad utsträckning rekryteras till vården för att förbättra möjligheterna att tillgodose invandrades vård- och omsorgsbehov. Kommunen måste också försöka fånga upp ungdomar från invandrargrupper och intressera dem för att utbilda sig inom vård- och omsorgssektorn.

Informationsbehovet är stort inom vård- och omsorgsområdet och mer information på lätt svenska behövs.

Inriktningsmål:

- Alla kommuninvånare ska få sina behov av omsorg och hälso- och sjukvård tillgodosedda på samma villkor.
- Personalen i vård- och omsorgssektorn ska ha den kompetens som behövs för att tillgodose alla kommuninvånares vård- och omsorgsbehov.

Kommunens arbete med integrationsprogrammet

Kommunfullmäktige

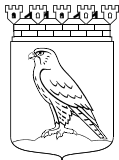
Kommunfullmäktige fastställer integrationsprogrammet och i detta angivna visioner och inriktningsmål.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att integrationsprogrammet genomförs i kommunens förvaltningar och bolag samt uppföljning. Kommunstyrelsen informerar sig återkommande om invandrarföreningarnas synpunkter.

Förvaltningar och bolag

Falkenbergs samtliga förvaltningar och bolag berörs av arbetet med att göra Falkenberg till en integrerad kommun. Nämnder och styrelser ges i uppdrag att i sina verksamhetsplaner, personalpolitiska program etc redovisa konkreta åtgärder och att följa upp dessa. Det är viktigt att nämnder och bolag som

---

inte inlett något strukturerat arbete med integrationsfrågor påbörjar ett sådant arbete med utgångspunkt från detta integrationsprogram.

Samverkan

Integrationsarbetet är ett långsiktigt förändringsarbete som måste bedrivas på bred front om man ska få resultat. Alla kommunala verksamheter ska samverka för att tillsammans främja ett positivt integrationsarbete, vid behov i samråd med representanter för invandrarföreningarna.

Kommunens redan goda samverkan med landstinget, statliga myndigheter, enskilda och föreningar inom olika områden bör utvecklas vidare med avseende på integrationsfrågorna.

Kommunikation

Integrationsarbetet är en angelägenhet för hela kommunen. Kommunstyrelsen ansvarar för att det finns kommunövergripande intern och extern kommunikation när det gäller Falkenbergs integrationsarbete.

Nämnder och bolag ska verka för att det integrationspolitiska programmet och det egna integrationsarbetet blir känt för alla anställda och tillämpas i det dagliga arbetet.

Uppföljning

Nämnder och bolag ansvarar för att de av kommunfullmäktige fastställda målen som berör den egna verksamheten följs upp och utvärderas. Detta redovisas årligen i verksamhetsberättelser och – program.
